

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ

ПРИМЉЕНО: 17.01.2018		
Орг. јед.	Број	Иницијал
	7411	✓

НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ ФИЛОЗОФСКОГ ФАКУЛТЕТА У БЕОГРАДУ

Одлуком Наставно-научног већа Филозофског факултета од 21.12.2017. године, именовани смо за чланове Комисије за утврђивање испуњености услова за избор Маје Крек, дипломиране социолошкиње, у истраживачко звање истраживач-приправник. На основу увида у материјал који нам је достављен, Изборном већу Филозофског факултета подносимо

ИЗВЕШТАЈ

О ИСПУЊЕНОСТИ УСЛОВА ЗА ИЗБОР

МАЈЕ КРЕК У ЗВАЊЕ ИСТРАЖИВАЧ-ПРИПРАВНИК

Кандидаткиња Маја Крек, дипломирана социолошкиња, рођена је 12.03.1980. у Београду.

Маја Крек је уписала основне студије социологије на Филозофском факултету Универзитета у Београду 2000. године. Паралелно са студијама социологије студирала је и примењену физику и информатику на Физичком факултету Универзитета у Београду. На студијама социологије дипломирала је 2013. године, одбранивши дипломски рад под насловом *Национализам младих Мађара и Срба у Темерину у упоредном контексту – поређење са досадашњим истраживањима национализма код омладине у Србији*, са оценом 10, и укупном просечном оценом 8,48, чиме је стекла стручни назив дипломирани социолог. Одмах након завршетка основних студија 2014. године, Маја Крек уписује докторске студије социологије на Филозофском факултету Универзитета у Београду, где је до сада положила два испита, са просечном оценом 10,0 и тренутно је у фази давања преосталих испита и рада на пријави предлога теме докторске дисертације.

Маја Крек говори енглески, шпански и француски језик. Одлично познаје *Windows* и *Linux* оперативне системе са свим уобичајеним корисничким алатима, укључујући и оне за едитовање видеа и фотографије (*Open Office*, *Microsoft Office*, *Adobe Photoshop*, *Adobe Premier*, *Sony Vegas*, *KDEnlive*, итд.), програм за статистичку обраду података *SPSS*. Служи се програмским језицима *Paskal*, *C*, *Python*, *JavaScript*, *PHP*.

Кандидаткиња Маја Крек је стручно и истраживачко искуство почела да стиче још током основних студија кроз различите активистичке и професионалне ангажмане, пројекте, радионице и професионална усавршавања. Током 1999-2001. године учествовала је у оснивању првог интернет медија у Србији *FreeSerbia - Other voices from Serbia*, који је представљао алтернативни медиј током периода медијске цензуре (током НАТО бомбардовања и промене власти двехиљадитих). У том периоду *FreeSerbia - Other voices from Serbia* био је пионир живих интернет преноса уличних протеста у Србији. У овом медију Маја Крек је радила као фотографкиња, новинарка, преводитељка и камерманка.

Током 2004-2005. године похађа и завршава двосеместрални програм Центра за женске студије на Факултету политичких наука. У периоду 2011-2013. Била је ангажована у обнављању напуштене зграде *Инекс филма* на Карабурми и стварању друштвеног центра *Инекс*. У оквиру овог центра била је укључена у организовању јавних трибина и културног програма, као и укључивању локалне ромске заједнице у живот друштвеног центра. Део ових активности био је усмерен и ка отварању вртића за децу из суседног ромског насеља. Од 2014. године активна је чланица Колектива „Октобар“ унутар кога учествује у вођењу *Друштвеног центра Октобар* и организовању активности унутар њега (трибина, јавних распарва, предавања, конференција ...). Током 2015. године била је координаторка и програмска уредница Секције за феминистичка истраживања и критичке студије маскулинитета (СЕФЕМ) Српског социолошког друштва (ССД). Током 2016. године била је Координаторка програма на пројекту „*Заједничка борба*“, реализованом од стране Колектива „Октобар“, подржаном од *Rosa Luxemburg Stiftung* за југоисточну Европу. У оквиру овог пројекта она је била задужена за осмишљавање и развој пројекта, одабир учесника/ца, пружање техничке подршке за реализацију планираних активности, комуникацију са менторима и учесницима, учествовање у радионицама, пружање савета и смерница за концептуални развој јавних догађаја, и учествовање у њиховим реализацијама.

Од 2015. године Маја Крек је ангажована као демонстраторка на неколико курсева у оквиру основних академских студија социологије (*Полност и култура, Теорије друштвене структуре и система* и *Методика наставе социологије*) и мастер академских студија социологије (*Методика наставе социологије 2: Наставничка пракса*) на Филозофском факултету Универзитета у Београду. Током неколико месеци 2016. године она је обављала и посао стручне сараднице за међународну сарадњу – секретара у кабинету декана и продекана на Филозофском факултету Универзитета у Београду.

Маја Крек је учествовала у многобројним научним пројектима: у пројекту *Центра за развој цивилног друштва (ЦРЦД)* из Зрењанина који се бавио истраживањем ставова према политичким странкама у Војводини (2006-2007), у пројектима *Регионалног центра за мањине (РЦМ)* из Београда – сада пререгистрованом у *Једнакост*, и оквиру пројекта који су се тicali права на адекватно становање, а били су спровођени у ромским насељима (2011-2016), у пројекту *Центра за развој цивилног друштва (ЦРЦД)* из Зрењанина који се бавио истраживањем стања међуетничких односа у Темерину (2012-2013), у пројекту *Интернет друштва Србије* из Београда под називом „Шира мрежа“ који је имао за циљ праћења стања Интернет слобода у Србији (2012-2013), и у пројекту *Института за социолошка истраживања „Политике родитељства“* (2014-).

Кроз свој самосталан истраживачки рад, кандидаткиња Маја Крек је до данас пружила веома истакнуте, запажене и занимљиве научне резултате. Треба нагласити да се из њене приложене библиографије види да она обухвата осам јединица (самосталних и коауторских), које укључују како текстове тако и предавања по позиву на међународним конференцијама и учешће на округлом столу. Тематски дијапазон је разноврстан што говори о интелектуалном потенцијалу кандидаткиње, али и снажно обојен идејама социјалне правде, и потребе социјалног ангажмана у реструктурисању постојећег друштва социјалних, родних, расних и класних друштвених неједнакости. Њени радови покривају следеће теме: друштвени и политички положај мањинских група (етничких, расних, родних и политичких), однос државе према политичком екстремизму, злоупотреба

државних статистика у циљу политичке легитимације власти. До сада Маја Крек је објавила пет радова: 2010. године ауторски рад "Bauk u Beogradu", *Republika* br. 468-469, у коме настоји да промисли дефиниције тероризма које су настале након терористичког напада на Светски трговински центар у Њујорку септембра 2001. године, применјујући их на актуелни случај шесторо анархиста против којих је држава Србија подигла оптужницу.. У раду она констатује да су закони донети у име борбе против тероризма, како у САД тако и у земљама чланицама ЕУ, оставили својим широким дефиницијама тероризма огроман простор за ограничавање грађанских слобода, и арбитрарна тумачења и злоупотребе против политичких неистомишљеника или националних/расних мањина. Једна дефиниција државног терора или „терора одозго“ каже да је то сваки одговор државних институција на опажену или умишљену претњу друштвеном поретку и сигурности већине од стране мањине или групе, који крши стандарде правде и правичности те државе (једнако примењивање закона; максимална слобода говора, окупљања, кретања; слобода од арбитрарне злоупотребе власти итд.) и представља претњу свим дисидентима. У светлу аргумената изнетих у прилог тврдњи о дискриминаторској и политичкој природи оптужнице против шесторо анархиста, може се само констатовати да су испуњени услови из горње дефиниције да назовемо овај случај државним терором; 2016. године ауторски рад „Национализам младих Мађара и Срба у Темерину у упоредном контексту – поређење са досадашњим истраживањима национализма код српске и мађарске омладине у Србији“, *Антропологија*, 2016, бр. 16 (1), стр. 9-32, у коме ауторка настоји да дође до неких општијих закључака користећи се секундарном анализом различитих истраживања српског и мађарског етничког национализма младих људи у Војводини. У раду је посебна пажња посвећена истраживању национализма мађарске и српске омладине у Темерину, као месту са најгорим интеретничким односима у Србији, у којем се непрестано дешавају инциденти између младих људи на етничкој основи. Користећи већ постојећа истраживања која су извели Ђурић, Илић, Цвејић, Ристић, Нагу, Кицошев, Кевежди, Манић, Марковић, и Татраи, ауторка је за потребе анализе урадила властиту рекласификацију базе података које су прикупили Илић и Кевежди, делећи генерацијску скупину младих на уже добне поткатегорије, уз примену коефицијента контингенције као мере повезаности. Резултати анализе показују да је релативно независно од методолошких решења примењених у различитим истраживањима (Кац-Брејлијева техника, Богардусова скала, питања са отвореним одговором) етнички национализам најизраженији код врло младих Срба и Мађара, старих до 23 године. Испитаници стари од 24 до 36 година показују значајно више толерантности и у својим ставовима ближи су онима старијим од 37 година. Овај налаз ауторка позиционира унутар у ширег контекста бројних истраживања национализма омладине у Србији, која говоре о одлучујућем утицају друштвених чинилаца у последњих двадесет година на пораст етничког национализма код најмлађих. Најзначајнији резултат анализе је да су се теорија модернизације и теорија етничког такмичења показале као експланаторно неупотребљиве у истраживањима етничких односа у Србији. Ове теорије су повезане са процесом модернизације, а како је у Србији већ више од двадесет година изражена демодернизација, оне, по мишљењу ауторке, не могу да успешно усмеравају истраживања етничких односа; 2016. године коауторски рад са Владимиром Илићем „Identifying Yugonostalgia – Revisited: The Limitations of an Application of Nation-Building Theory“, *Етноантрополошки проблеми*, 11 (1), стр. 291-294. У овом тексту аутори настоје да критички промисле текст Pål Kolstøa (Pål Kolstø), из 2014: "Идентификовање са старом или новом државом: изградња нације

(nation-building) vs. југоносталгија у југословенским државама наследницима", у коме он истражује ометајући аспект југоносталгије по консолидацију идентитета. У свом критичком осврту аутори се питају да ли је могуће проучавати југоносталгију без односа према социјализму као важном идентитетском упоришту становника некадашње Југославије и пост-југословенских земаља. Да ли је то засновано и да ли су оваквим приступом обухваћени најрелевантнији чиниоци југоносталгије, имајући у виду чињеницу да се у Kolstovом приступу игноришу не-етнички и неполитички садржаји као што су сећања на достигнућа социјалистичке модернизације?; 2018. године коауторски рад са Исидором Јарић "The impact of austerity measures on women in Serbia", који представља део међународног упоредног истраживања девет земаља под називом *Feminist Approaches against Austerity Regimes*, Rosa Luxemburg Stiftung (у штампи). Рад разматра утицај мера штедње на живот жена у различитим друштвеним областима: унутар образовног система, здравственог система, у домену тржишта рада и радних права, у домену неплаћеног/кућног рада, унутар пензионског система, у домену породичног живота, репродуктивних права, заштите жена од насиља, спровођења националне стратегије и акционог плана за родну равноправност; 2018. године ауторски текст "Шта значи 'просечна зарада' ако је већина нема?", *Pescanik.net*. У овом раду ауторка се бави критиком злоупотреба државних статистика у циљу политичке легитимације власти путем приказивања показатеља о стандарду становништва бољим него што јесу у реалности. У раду су изнети неки подаци о неједнакости у Србији и објашњено је како она утиче на различите показатеље преко којих државне институције представљају показатеље економског (благо)стања. Представљени су подаци Еуростата о еквивалентном расположивом доходу децила и перцентиља становништва, који јасно показују недостатност најчешће коришћених показатеља - просечне зараде и БДП - за стицање реалне слике о социјалном положају највећег дела становништва.

Маја Крек је до сада учествовала у многобројним научним скуповима у земљи и иностранству, са веома оригиналним саопштењима. Овде ћемо, издвојити само оне значајније – два предавања по позиву на међународним конференцијама и један округли сто. У новембру 2017. је по позиву учествовала у међународној научној конференцији "Повратак утопије 2", која је одржана од 14. до 16. новембра 2017. у организацији Центра за политике еманципације (ЦПЕ) и портала Машина. На овој конференцији Маја Крек је говорила о утицају економске кризе и мера штедње на смањење квалитета живота жена у Србији. Крек је своје предавање започела мапирањем политичких и економских фактора који су допринели урушавању јавног сектора, што је за последицу имало преношење колективних одговорности на приватну сферу. Пренос одговорности из јавне у приватну сферу условио је пораст обима неплаћеног домаћег рада чиме су, имајући у виду патријархални режим родних улога, најдиректније погођене жене. Политике мера штедње додатно су свалиле обавезе и активности у вези са негом и старањем (нпр. о деци или најстаријим члановима домаћинства) на жене, те оне подносе све већи терет неплаћеног рада, док се паралелно суочавају са све већим изазовима на тржишту рада које повлачи са собом процес прекаризације. Крек је нагласила да се крајње последице ових процеса одражавају у паду квалитета живота жена, као и смањењу очекиваног животног века жена. У фебруару 2010. године излагала је на Fakultetu za društvene vede у Љубљани на округлом столу под називом "Процес против београдских анархиста: Јесмо ли сви терористи?" – о репресији над београдским анархистима, против којих је недељу дана раније у Београду започело суђење на темељу апсурдних оптужби за "међународни

тероризам". Она је као чланица Групе за мониторинг процеса против шестеро анархиста из Београда представила шири контекст Србије у 2009. години у који је ситуиран и овај догађај. У пролеће 2009. године је због организовања Универзијаде из својих домова деложирана једна група ромских породица, а у самом периоду хапшења шесторице је због пријетњи и мржње од стране разних екстремно десних организација забрањен дуго припреман Приде, те су у том истом периоду десничарски навијачи у Београду убили младог Француза. Суочене с реалном и свакидашњом присутношћу десничарског насиља власти Србије су реаговале тако да су измислиле левичарску опозицију те су се преко обрачуна са њима (шесторицом анархиста) покушале промовисати као некаква 'неутрална сила'. Но управо тај процес показује да је држава Србија далеко од те замишљене неутралности. 10. decembra 2009. Maја Kpek је organizovala u Beogradu okrugli sto pod nazivom "Optužnica za međunarodni terorizam protiv šestoro anarhista - politički proces par excellence". Na okruglom stolu su učestvovali Vesna Rakić-Vodinelić, Borka Pavićević, Ljubiša Rajić, Želimir Žilnik, Goran Despotović, Dragomir Olujić, Ljubomir Živkov, Zaga Golubović i dr.

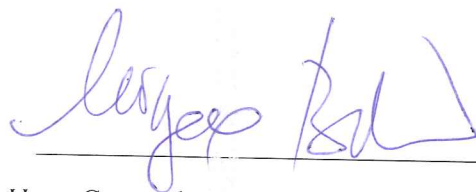
На основу увида у постигнуте резултате током основних студија социологије, као и докторских студија социологије, затим и кроз досадашњи научни и стручни рад изложен у објављеним научним радовима, констатујемо да дипломирана социолошкиња *Маја Крек*, испуњава услове, дефинисане чланом 81. став 1. Закона о научноистраживачкој делатности ("Службени гласник РС", бр. 110/2005, 50/2006 - исправка, 18/2010 и 112/2015), као и чланом 15. Правилника о поступку и начину вредновања и квантитативном исказивању научноистраживачких резултата истраживача ("Службени гласник РС", бр. 24/2016, 21/2017 и 38/2017) - за избор у звање истраживач - приправник. У складу са тим, као и на основу увида у остале академске и истраживачке активности које јасно указују да је реч о кандидаткињи изузетних образовних и професионалних постигнућа и веома вредних и значајних научно-истраживачких резултата, са задовољством препоручујемо Наставно-научном већу Филозофског факултета Универзитета у Београду да изабере Мају Крек у звање истраживач-приправник.

У Београду, 15.01. 2018.

Чланови комисије:

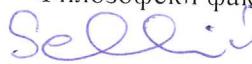
др Мирјана Бобић, редовна професорка,

Филозофски факултет, Београд

др Нада Секулић, редовна професорка,

Филозофски факултет, Београд

др Исидора Јарић, ванредна професорка,

Филозофски факултет, Београд

